

חברת תשובות

מערכת הצורות

שם המספר

כתיבה ממצגת

על פי מיקוד קיץ 2020

(ראו פרטים בעמוד הבא)

בהצלחה בבחינת הבגרות

בימים מאתגרים אלה

מידע חשוב

חברת פתרונות

החברת מופיעה גם באתר "שרי הוצאה לאור".

כתיבה ממצגת

כתיבה ממצגת כולל הסקירה על כל שלביה - מופיעה באתר "שרי הוצאה לאור".

שם המספר (על פי מיקוד קיץ 2020)

הסברים, תרגול מדורג ותרגול מסכם - מופיעים באתר "שרי הוצאה לאור".

כניסה לאתר - "שרי הוצאה לאור"

בגוגל: שרי הוצאה לאור

בדף הבית: כניסה לרשומים

גם בתעודת הזהות וגם בסיסמה: יש להקליד את הקוד **720720720**.

תפריט < ספרים < הלשון והטקסט – הספר המותאם < חברת תרגול אינטרנטית

סגנון 1 - תשובות

שלמים ומרובעים

תרכ"ף 3 צ"א' 101

העמודים של מספרי התרגילים הם על פי המספור הקיים בתחתית העמודים של חוברת התרגול. (ולא על פי עמודי ה-PDF)

בגרסאות מסוימות של קובץ PDF אפשר להיעזר ב"חיפוש" (ctrl+f) למציאת מיקום עמודי התשובות בחוברת זו.

זמן	גוף	בניין	שורש	
עתיד		הופעל	גב"ר	1.
עבר		פועל	תגב"ר	2.
	נסתר	פועל	תדל"ק	3.
עתיד		הופעל	דל"ק	4.
	מדבר	הופעל	זכ"ר	5.
עבר		פועל	אזכ"ר	6.
		פיעל	תגב"ר	7.
		קל	גב"ר	8.
עתיד		הופעל	דר"כ	9.
עבר	נסתר	פועל	תדר"כ	10.
		פיעל	תקצ"ב	11.
עתיד		קל	קצ"ב	12.
עתיד		קל	פק"ד	13.
עבר		פיעל	תפק"ד	14.
עבר	נסתרים	פיעל	תקש"ר	15.
עתיד	נוכחים	קל	קש"ר	16.

נפ"יו

תרכ"ף 11 (צ"א' 123)

1. נצ"ר קל	2. יצ"ר נפעל	11. נע"צ קל	12. יע"צ נפעל
3. יצ"ר נפעל	4. נצ"ר קל	13. יכ"ח נפעל	14. נכ"ח קל
5. נצ"ר קל	6. יצ"ר נפעל	15. יכ"ח נפעל	16. נכ"ח קל
7. נש"ב קל	8. יש"ב נפעל	17. יע"ד הופעל	18. מע"ד קל
9. יע"צ נפעל	10. נע"צ קל	19. נג"ע קל	20. גי"ע קל
		21. יגי"ע פיעל	22. נגי"ע קל

תרגיל 2 – עמ' 148

חלק א

זמן	גוף	בניין	שורש	
עתיד	נסתרות	פיעל	מל"א	1.
ציווי	נוכחות	פיעל	גל"י	2.
	נסתר	קל	בנ"י	3.
הווה	נסתרת		חב"א	4.
הווה		קל	נש"א	5.
	נסתרים	קל	צפ"י	6.
		פועל	רצ"י	7.
הווה		הפעיל		8.
עתיד		קל	טע"י	9.
	נוכחים	פיעל		10.

חלק ב

זמן / דרך	גוף	בניין	שורש	
הווה		פיעל	רפ"י	1.
	נסתרים	הפעיל		2.
עבר	מדברים	הפעיל	כל"א	3.
שם הפועל / מקור נטוי		קל		4.
		קל	כפ"י	5.
		קל	כפ"ת	6.
	מדברים	פיעל	דמ"נ	7.
עבר		פיעל	דמ"י	8.
	נוכח	התפעל	חל"י	9.
	נוכחים	הפעיל	תח"ל	10.

תרגיל 7 - צא' 170

1	נח"מ פיעל	6	שר"יש פיעל	11	על"י/על"מ הפעיל	16	חס"כ קל	21	אס"פ קל
2	פרי"צ התפעל	7	שפי"ע הופעל	12	תא"מ פיעל	17	פא"ר פועל	22	בר"כ פיעל
3	יא"ש פועל	8	בר"ג התפעל	13	תמ"ה קל	18	עב"ר קל	23	אכ"ל נפעל
4	נה"ל פיעל	9	בא"ר פיעל	14	אח"ז נפעל	19	אח"ד פיעל	24	מע"ל קל
5	אס"פ קל	10	אש"מ הופעל	15	פרי"ש פועל	20	שר"כ התפעל		

תרגיל 8 - צא' 170

כאשר הפועל משובץ במשפט, אפשר לדעת מהו הגוף של הפועל גם בזמן בינוני.

חלק א

	השורש	הבניין	הגוף	הזמן
1.		נפעל	נסתר	עבר
2.	ענ"ד	קל		עתיד
3.		פיעל	נסתרת	
4.	חב"ט	נפעל		
5.	טי"ח	פועל		בינוני
6.	שפי"ע	הפעיל	מדבר	
7.	אר"כ		נסתרת	בינוני
8.	נס"ח			בינוני
9.	אמ"צ	קל		עתיד
10.		הפעיל	נסתרת	עבר
11.	עק"פ	קל		
12.	פק"ח	פיעל	מדברת	
13.		פיעל	נוכחת	עתיד
14.	הר"ס	נפעל	נסתרים	
15.	עמ"ס	הופעל		עתיד

16.	עס"ק	הופעל	בינוני
17.	קל	נסתרת	בינוני
18.	יד"ע	פיעל	
19.	נפעל		בינוני
20.	צרי"פ	פועל	
21.	חד"ל	קל	נוכחים
22.	צרי"ד	התפעל	
23.	נפעל		עבר
24.	חב"ל	מדברים	עבר
25.	עמ"ד	הופעל	עתיד
26.	הדי"פ	קל	
27.	גרי"ד	התפעל	נסתרים עתיד
	עקי"צ	נפעל	עבר נסתרים
28.	חרי"כ	נפעל	עתיד נסתר
	שגי"ח	הפעיל	עתיד מדברים

גזרת ע"יו

תרכ"ז 1 – צמ' 187

1	שו"ב קל	2	שי"ר קל	3	לוי"נ קל	4	לוי"ש קל
5	רי"ב קל	6	עו"ר קל	7	גי"ל קל	8	דוי"נ קל
9	קוי"מ קל	10	נו"ע קל	11	חוי"ס קל	12	רו"צ קל

תרכ"ז 2 – צמ' 188

1	גוי"ב הפעיל	2	או"ר הפעיל	3	בו"ס הפעיל	4	עו"פ הפעיל	5	נו"ב הפעיל
6	גו"ר קל	7	חוי"ש קל	8	זוי"ז הפעיל	9	פוי"צ הפעיל	10	חוי"ס קל
11	כו"ל הפעיל	12	מו"ל קל	13	קוי"מ קל	14	דוי"ג קל	15	סו"ר הפעיל
16	פוי"ק הפעיל	17	נו"ח קל	18	בו"ש קל	19	זוי"ז הפעיל	20	לוי"נ הפעיל

תרכיף 3 – צמ' 189

1	בו"א הפעיל	2	צו"פ הפעיל	3	טו"ס הפעיל	4	בי"נ הפעיל	5	רו"צ הפעיל
6	עו"ד הפעיל	7	נו"ד הפעיל	8	שו"ב הפעיל	9	שי"מ קל	10	גי"ל קל
11	רי"ב קל	12	שי"ר קל						

תרכיף 4 – צמ' 189

1	פו"צ נפעל	2	בו"כ נפעל	3	גו"ז נפעל	4	צו"ד נפעל	5	סו"ג נפעל
6	עו"ר נפעל	7	דו"נ נפעל	8	מו"ל נפעל	9	או"ת נפעל	10	כו"נ נפעל
11	כו"נ נפעל	12	דו"ש נפעל						

תרכיף 6 – צמ' 192

חלק א

	הצורה בהפעיל	שורש	זמן	גוף
1.	האיר	א-ו-ר	עבר	נסתרות
2.	הגיף	ג-ו-פ	הווה (בינוני)	נסתר
3.	הזיל (גם הוזיל)	ז-ו-ל	עתיד	נסתרים
4.	הדיח	ד-ו-ח	עבר	נסתרים
5.	מטיל	ט-ו-ל	הווה (בינוני)	נסתרת
6.	הוכיח	י-כ-ח	עבר	נסתרת
7.	הטיס	ט-ו-ס	עתיד	מדבר
8.	הוסיף	י-ס-פ	עבר	נסתרים
9.	הפיג	פ-ו-ג	עתיד	נסתרים
10.	הבין	ב-י-נ	עבר	נסתרים
11.	הושיב	י-ש-ב	עתיד	נסתרת
12.	השיב	ש-ו-ב	עתיד	הסתרת
13.	השיט	ש-ו-ט	עבר	הסתרת
14.	הושיט	י-ש-ט	עבר	נסתר

תרכיף 7 - צמ' 194

1	עו"ד פועל	2	רו"מ פיעל	3	עו"ד פיעל	4	רו"מ פועל	5	קו"מ התפעל
6	עו"ד פיעל	7	נו"פ פיעל	8	מו"ט פועל	9	בו"ס פיעל	10	עו"ר פיעל
11	עו"ר התפעל	12	קו"מ פיעל						

תרכיף 8 - צמ' 195

חלק א

	השורש	הבניין	הגוף	הזמן
1	נו"ס	הפעיל	נסתרת	
2	גו"ב	הפעיל	נוכחים	עתיד
3	צו"ק	הפעיל	נוכחים	
4	עו"פ	פיעל	נסתרות	
5	מו"ט	פיעל		עבר
6	מו"ט	התפעל		
7	בו"ז	קל	נוכחים	
8	רו"צ	התפעל	נסתרות	עבר
9	דו"ג	קל	מדברים	עבר
10	גו"ר	התפעל		בינוני / הווה
11	בי"נ	התפעל	מדברות	
12	לו"ש	קל	נסתרים	עתיד
13	גו"ז	נפעל		עבר
14	חו"ל	קל	נסתר	
15	שי"ר	פיעל	נסתרים	
16	שי"ת	הפעיל	נסתר	
17	פו"ג	הופעל	נסתרים	
18	פרי"ז	פועל		בינוני / הווה

חלק ב

הזמן	הגוף	הבניין	השורש	
עבר		הפעיל	בו"כ	1
		הופעל	בי"נ	2
	נסתרות	נפעל	פו"צ	3
עבר		הופעל	מו"ר	4
	נסתר	התפעל	נו"ע	5
בינינוי / הווה		הופעל	סו"ט	6
		הופעל	נו"פ	7

תרגילי סיכום לפרק הפועל

תרגיל 1 - צמ' 197

חלק א

זמן / דרך	גוף	בניין	שורש	
	נסתרים	נפעל	ד-ו-ש	1.
		הפעיל	מ-ו-ר	2.
	מדברים	קל	ל-ו-נ	3.
עבר		הופעל	ט-ו-ל	4.
		פיעל	ש-י-ח	5.
הווה		הפעיל	צ-ו-ק	6.
	מדברים	קל	מ-ו-ש	7.
הווה	נסתר	פיעל	מ-ר-ק	8.
	נסתרים	פועל	ט-ל-א	9.
עתיד	מדברים	קל	א-פ-י"ה	10.
עתיד		קל	ד-ו-ש	11.
	נסתר	הופעל	צ-ו-פ	12.
עבר		פיעל	נ-ו-פ	13.
עתיד		הפעיל	טע"י/ה	14.
	מדבר	פיעל	ה-ד-ק	15.

16.	ירייה	נפעל	נסתרים	
17.	עלייה	קל		עתיד
18.	עלייה	הפעיל		
19.	י-צ-ג	פועל	מדברים	עתיד

תרגיל 10 – צ"ח 210

	שורש	בניין	גוף	זמן
1.	צו"פ	קל	נסתרים	
2.	שי"מ	קל	נוכחים	עתיד
3.	שר"ש	התפעל	נסתרת	הווה
4.	דו"ח	הפעיל		
5.	תכני"נ	פיעל		הווה
6.	יצ"ר	קל	מדברים	עבר
7.	קש"י/ה	הפעיל	נסתרת	
8.	נו"ד	הפעיל		הווה
9.	חב"א	קל	נסתרים	הווה
10.	אפי"ה	קל		
11.	תסב"כ	פועל		
12.	שק"ט	קל		
13.	יע"ד	הופעל	נסתרים	הווה
14.	זמ"נ	התפעל	נסתרות	עתיד
15.	חש"ב	פיעל		הווה
16.	קפ"א	קל		
17.	תע"ש	פועל		הווה
18.	סו"ת	הפעיל	נסתרים	הווה
19.	פו"ק	הפעיל	מדברים	עבר
20.	תקש"ר	פועל	נסתרת	
21.	הני"ה	נפעל	מקור נטוי	_____
22.	שטי"ה	התפעל		
23.	אבח"נ	פיעל	מדברים	עבר
24.	רת"מ	נפעל	נוכחים	עתיד

סגנון 2 - תשובות

שלמים ומרובעים

תרכיף 5 עמ' 94

בתשובון ניתנו תשובה או שתיים, אולם כל אפשרות תקנית והגיונית המתייחסת לשורש, לגוף ולזמן הנתונים, תתקבל.

1. תתגברו	6. נקרע	11. התמתנו / יתמתנו
2. התקנו	7. תסתפקנה	12. פסקו
3. תיקנו	8. נרגשת / מתרגשת / התרגשה	13. השתלבו / משתלבות
4. מוגדלים	9. נברח	14. אפרד
5. תזמנה, תזדמנה	10. התאמנו	15. מפרידים / הפרידו - נלמד

תרכיף 6 עמ' 94

חלק א – השורש המשותף: ט-מ-נ

קל	הפעיל	נפעל	התפעל	הופעל
טמונים	הטמנתי	נטמן	היטמן	הוטמן

חלק ב - השורש המשותף: פ-ט-ר

נפעל	קל	פיעל	התפעל	הפעיל
היפטרי	לפטור	פיטרה	התפטר	מפטירים

חלק ג - השורש המשותף: ב-ח-נ

קל	הופעל	נפעל	הפעיל
בחנתי	הובחן	ייבחן	מבחין

חלק ד - הבניין המשותף: הפעיל

כ-ח-ל	נ-פ-ק	פ-ר-ד	ז-ק-נ
הכחילו	מנפיקות	להפריד	הזקנו

פיעל	התפעל	נפעל	קל	קל	פיעל	חלק א
מטגן	מיטגן	(החומר) נלמד	(מחר) נלמד	למדו	לימדו	

נפעל	פיעל	נפעל	נפעל	חלק ב
נצמדים	כנסו	יכנסו	נפתרו	

הפועל היוצא דופן מבחינת הבניין- כנסו

נוכחות	נוכחות	נוכחות	נסתרות	חלק ג
בודקות	הפקדנה	שמרתן	תדבקנה	

הפועל היוצא דופן מבחינת הגוף – תדבקנה

נפעל	פיעל	פועל	הפעיל	חלק ד
נשבר	מלמדים	מסופרת	הלבישה	

קל	נפעל	פיעל	התפעל	חלק ה
נבדוק	נבחנתי	אשדר	התרגשתי	

הפועל היוצא דופן מבחינת הגוף - נבדוק

קל	הפעיל	קל	קל	חלק ו
בודקות	הפקדנה	שמרתן	תדבקנה	

הפועל היוצא דופן מבחינת הבניין - הפקדנה

חלק ז – השורש המשותף: צדי"ק

הופעל	התפעל	הפעיל	קל
הוצדק	להצטדק	מצדיקות	צדקנו

תרגיל 8 צמ' 98

הפגינו	פועל בבניין הפעיל	חלק א
פיתחו	פועל בבניין פיעל	
לקבל	שם פועל בבניין פיעל	
בדקה, פעלה, מצאה, תרמה, למדו	פועל בזמן עבר בבניין קל	
שיפור, לימוד	שם פעולה בבניין פיעל	
התנדבות, התפתחות(ים)	שם פעולה בבניין התפעל	

יתחיל, יקדישו	פועל בעתיד בבניין הפעיל	חלק ב
(ל)חיזוק, שיבוש(ים)	שם פעולה בבניין פיעל	
ביקש	פועל בבניין פיעל	
תוקדש, תותאם	פועל בבניין הופעל	
להשפיע	שם פועל בבניין הפעיל	
לגבש	שם פועל בבניין פיעל	

תרגיל 6 צמ' 105

1. א. השורש המשותף: א-ח-ס-נ

מדברים	נסתרים	נסתרת	נסתרת
נאחסן	מאוחסנים	אחסנה	תאחסן

2. א. הפועל היוצא דופן מבחינת השורש הוא הסתקרנו. השורש שלו – סקר"נ

קל	קל	התפעל	פיעל
יסקרו	סוקרים	הסתקרנו	מסקרים

פועל	התפעל	פיעל	פיעל
ממוחשבים	מתחשבים	חישבו	ימחשבו

מחש"ב	חש"ב	חש"ב	מחש"ב
ממוחשבים	מתחשבים	חישבו	ימחשבו

4. א. הפועל היוצא דופן מבחינת השורש הוא מתפקדת. השורש שלו – תפק"ד

ב.

פועל	התפעל	פיעל	הופעל
מתפקדת	מתפקדים	נפקד	מופקד

תרכ"ז 7 ע"א' 106

שם פועל בבניין הפעיל	להמעיט, להעניק
שם פעולה בגזרת המרובעים	השתחררות, (ל)בלבול
שם פעולה בבניין התפעל	התבגרות
פועל בבניין קל	רצופה, שואף, זקוק

נפ"יו

תרכ"ז 12 ע"א' 124

1. א. נסתרת ב. בינוני

ג.

שורש	בניין	
יר"ד	הפעיל	מורידה
מר"ד	קל	מורדת

2. א. נסתרת ב. בינוני

ג.

שורש	בניין	
נכ"ח	קל	I. נוכחת
יכ"ח	נפעל	II. נוכחת

3. א. נסתרות ב. בינוני

ג.

שורש	בניין	
נע"צ	קל	I. נועצות
יע"צ	נפעל	II. נועצות

4.

שורש	בניין	
יצ"ר	נפעל	I. נוצרת
נצ"ר	קל	II. נוצרת

5.

שורש	בניין	
יש"ב	נפעל	I. נושבת
נש"ב	קל	II. נושבת

נל"י/ה

תרגיל 4 צמ' 137

חלק א

1. א. כר"ית קל	ב. כר"י/ה קל	6. א. רש"מ הפעיל	ב. רש"י/ה הפעיל
2. א. חר"ית קל	ב. חר"י/ה קל	7. א. תר"מ הפעיל	ב. תר"י/ה הפעיל
3. א. של"י/ה הפעיל	ב. של"מ הפעיל	8. א. יש"ב קל	ב. שבי"ה קל
4. א. רד"י/ה קל	ב. יר"ד קל	9. א. ג-ע-י/ה קל	ב. י-ג-ע קל
5. א. יר"י/ה קל	ב. יר"י/ה הפעיל		

חלק ב - סעיף א

(1) – (2)

א. קל

ב. נסתרת

ג.

השורש	הזמן
(1) כר"י/ה	עבר
(2) כר"ית	עבר

(3) – (4)

א. נפעל

ב.

כפ"ת	כפ"י/ה
(3) נכפתה	(4) נכפתה

(5) – (6)

א. קל

ב. נסתרת

ג.

השורש	הזמן
(1) שבי"ה	עבר
(2) שבי"ת	עבר

(7) – (8)

א. קל

ב.

כר"ה	כר"י
(7) לכרות	(7) לכרות

חלק ב - סעיף ב

הפעלים שבהם המ"ם היא האחרונה היא סימן הגוף	הפעלים שבהם המ"ם האחרונה היא שורשית
1. מעלים על נס (העלה) 4. החיילים מטעים (טעות)	2. הנער מעלים, 3. רן מטעים (הטעמה)
6. החומרים מדהים (דהוי), 8. מפנים מבט (הפנה)	5. הנער מדהים 7. בני מפנים (פנימה)

תרגיל 5 א' 139

1. א. השורש המשותף: כל"י

ב.

פיעל	קל	פיעל
כילה	כלו	מכלים

2. א. השורש המשותף: יס"ד

ב.

קל	נפעל	פיעל	קל
יסדתם	נוסדה	ייסד	תיסדו

3. א. השורש המשותף: שטי"ה

ב.

פיעל	פיעל	התפעל
לשטות	משטים	השתטיתי

4. א. השורש המשותף: תקש"ר

ב.

פועל	פיעל	פיעל
מתקשר	מתקשר	תקשר

5. א. השורש המשותף: רד"י/ה

ב. הבניין המשותף: קל

6. א. השורש המשותף: קנ"י/ה

ב.

הפעיל	קל	הפעיל	הופעל	נפעל
תקנינה	קונים	הקנו	יוקנו	נקנו

7. א. השורש המשותף: יע"ד

ב.

הפעיל	נפעל	הפעיל	פיעל
מועידה	נועדו	תועיד	מייעד

תרגיל 6 צ"א' 141

פועל מגזרת נל"י/ה בזמן עבר	חוה
פועל מגזרת נל"י/ה בזמן עתיד	יתגלה
שם פועל מגזרת נל"י/ה בבניין קל	לצפות
שם פעולה בבניין קל	פריחה
פועל מגזרת נל"י/ה בזמן הווה	מכסים

נל"א

תרגיל 4 צ"א' 150

1.

קר"א	עש"י/ה	קנ"י/ה	שר"י/ה
קרוי	עשוי	קנוי	שרוי

2.

חצ"י/ה	נש"א	דה"י/ה	בנ"י/ה
חצוי	נשוי	דהוי	בנוי

3.

פניי/ה	נטיי/ה	כביי/ה	חביי/ה
פנוי	נטוי	כבוי	חבוי

4.

סמיי/ה	לקיי/ה	שביי/ה	כפיי/ה
סמוי	לקוי	שבוי	כפוי

תרגיל 5 צ"א' 151

1. א. קל ב. נסתרים ג.

מחיי/ה	מחיי/ה
מוחיים	מוחיים

2. א. הפעיל

ב.

הגוף	השורש	
נסתר	שלי"מ	I. משלים
נסתרים	שליי/ה	II. משלים

3. א. בניי/ה

ב.

הזמן	הבניין	
עבר / הווה	נפעל	I. נבנה
עתיד	קל	II. נבנה

4. א. מצי"ה

ב.

הזמן	הבניין	
עבר / הווה	נפעל	I. נמצא
עתיד	קל	II. נמצא

5. א. מלי"ה

ב.

הזמן	הבניין	
ציווי	פיעל	I. מלאו
עבר	קל	II. מלאו

6. א. נסתרים ב.

השורש	הבניין	
רפ"י/ה	הפעיל	מרפים
רפ"א	פיעל	מרפאים

7. א. בינוני (הווה)

ב.

השורש	הבניין	
יע"ד	הפעיל	מועידה
מע"ד	קל	מועדת

8.

השורש	הבניין	
הז"י/ה	קל	הוזה
יר"י/ה	הפעיל	הורה

9. א. פיעל ב. עבר ג.

סקר"ר	סקר"נ
סיקרתי	סקרנתי

10. א. כר"ת ב. נסתרת ג.

קל	נפעל
כרתה	נכרתה

תרגיל 6 צ"א' 153

1. א. השורש המשותף: מצ"א

ב.

התפעל	נפעל	קל	הפעיל
מתמצאים	נמצאה	מוצאים	המצאנו

2. א. השורש המשותף: צפ"י/ה

ב.

נפעל	פיעל	פועל	קל
נצפו	מצפים	מצופה	נצפה

3. א. השורש המשותף: קר"א

הפעיל	נפעל	קל	קל	ב.
תקראנה	נקרא	קרוי	קוראים	

4. א. השורש המשותף: פני"ה

הפעיל	פועל	פיעל	קל	ב.
הפנתה	פונה	(2) לפנות	(1) לפנות	

5. א. השורש המשותף: לוי"ה

פועל	הפעיל	קל	פיעל	ב.
לווה	להלוות	לוו	ליווה	

6. א. השורש המשותף: כלי"ה

קל	פיעל	התפעל	קל	ב.
יכלו	כילו	התכלו	כלו	

תרגילי צמ' 160

2. א. עשו = ע-ש-י/ה, קל, עבר
גילו = ג-ל-י/ה, פיעל, נסתרות
שהו = ש-ה-י/ה, קל, נסתרים
מרבים = ר-ב-י/ה, הפעיל, נסתרים, בינוני
עונים = ע-נ-י/ה, קל
ב. כולם מגזרת נל"י/ה.
ג. זמן עבר = עשו, גילו, שהו. בינוני (הווה) = מרבים, עונים.
ד. הפעלים בעבר מציינים דבר שהתרחש – דיווח על המחקר.
הפעלים בהווה מציינים פעולות המתרחשות בדרך כלל.

3. (1) ממכרים = מ-כ-ר, פיעל, נסתרים, בינוני
(2) מכור = מ-כ-ר, קל
(3) אבחנו = א-ב-ח-נ, פיעל

4. הרחקה : הפעיל, עישון : פיעל, אכילה : קל, התנהגות : התפעל, הרגל : הפעיל.

5. שם פעולה בבניין התפעל – התמכרות
פועל בבניין קל – סובלים, קשורות, קשור, גורמת
שם פעולה בבניין פיעל – שימוש, עיסוק, הימורים
שם פעולה בבניין הפעיל – הרגשה
פועל בבניין פיעל בגזרת נל"י/ה – מבלים

6. מזהירים (ז-ה-ר)   ישנים (י-ש-נ)   לפגוע (פ-ג-ע)
רוצים (ר-צ-י/ה)   מתמכרים (מ-כ-ר)

גרוננים

תרגיל 10 - צא' 174

1. א. השורש המשותף : ער"כ

הופעל	נפעל	הפעיל	קל	ב.
הוערך	נערכו	נעריך	נערוך	

2. א. השורש המשותף : רצ"י/ה

התפעל	פיעל	קל	הפעיל	ב.
התרצה	לרצות	רוצים	תרצו	

3. א. השורש המשותף : עב"ר

הפעיל	הופעל	הפעיל	קל	ב.
העבירה	הועבר	תעבירו	עוברות	

4. א. השורש המשותף : שע"נ

נפעל	הופעל	הפעיל	נפעל	ב.
נשענת	הושען	משעינה	הישעני	

5. א. השורש המשותף : פר"ש

הופעל	התפעל	הפעיל	פיעל	קל	ב.
הופרשו	התפרשה	מפריש	פרשו	פרשו	

6. א. השורש המשותף: גר"פ

פועל	נפעל	קל	פיעל	ב.
גורף	נגרפה	גרפו	גרפו	

7. א. השורש המשותף: שא"ל

הופעל	הפעיל	נפעל	קל	ב.
הושאל	להשאיל	נשאלו	שאלו	

8. א. השורש המשותף: אר"כ

התפעל	הפעיל	הופעל	קל	ב.
התארכה	האריכה	הוארכה	יארכו	

9. א. השורש המשותף: אל"צ

נפעל	פועל	נפעל	פיעל	ב.
נאלצתי	אולצו	יאלץ	יאלץ	

10. א. השורש המשותף: אב"ק

התפעל	פועל	פיעל	נפעל	ב.
התאבקו	מאובק	יאבקו	ייאבקו	

11. א. השורש המשותף: על"מ

התפעל	הופעל	נפעל	הפעיל	ב.
מתעלמת	הועלמו	נעלמו	מעלים	

תרגיל 11 - צא' 177

1. הנערה **תיחשב** (תִּחְשַׁב) ליפה בחבורה. נפעל
היא **תחשב** (תִּחְשַׁב) את סיכוייה. פיעל
2. **פרקו** (פָּרְקוּ) את הערימה! פיעל
הנערים **פרקו** (פָּרְקוּ) כל עול. קל

תרכ"ף - חלק ג - צמ' 199

1. אנו נריע לחברינו. הבניין : הפעיל
  2. הילדים מתחלים. הבניין : התפעל
  3. גלו תעוזה. הבניין : פיעל
  4. היא מישירה מבט. הבניין : הפעיל
  5. היא מבכה על מות אמה. הבניין : פיעל
  6. הדגים נשלו מן המים. הבניין : נפעל
  7. נישלו אותי מנכסיי. הבניין : פיעל
  8. הם נואשו מהכול. הבניין : נפעל
  9. הכוחות מוגרו. הבניין : פועל
  10. המתחים הופגו. הבניין : הופעל
  11. אתן תיווכחנה בדבר. הבניין : נפעל
  12. חדלו להרעיש! הבניין : קל (חדלו)
- הבניין : הפעיל (להרעיש)

תרכ"ף 2 - צמ' 199

קטע א

- א. השורש המשותף: חו"ל
ב. התחוללה חלו להחיל הוחל	הבניין : התפעל הבניין : קל הבניין : הפעיל הבניין : הופעל

קטע ב

א. השורש המשותף: כו"נ

מכינים	הבניין : הפעיל
נכון	הבניין : נפעל
הוכן	הבניין : הופעל
מתכוננים	הבניין : התפעל

קטע ג

א. השורש המשותף: ביי"נ

להתבונן	הבניין : התפעל
להבין	הבניין : הפעיל
הובנו	הבניין : הופעל
נבון	הבניין : נפעל

קטע ד

המירו	השורש: מו"ר	הבניין: הפעיל
הימרו	השורש: המ"ר	הבניין: פיעל
המרו	השורש: מר"י/ה	הבניין: הפעיל

תרגיל 3 - צא' 201

1. א. השורש המשותף: שוי"ב

קל	הפעיל	הופעל
שבתי	השבתי	הושב

2. א. השורש המשותף: צפי"ה

קל	פיעל	פועל
צפויים	ציפית	מצופים

3. א. השורש המשותף: פו"צ

נפעל	הפעיל	הופעל	ב.
נפוצה	הפיצה	הופץ	

4. א. השורש המשותף: נס"י/ה

פיעל	פועל	התפעל	ב.
מנסה	מנוסה	מתנסים	

5. א. השורש המשותף: כו"נ

הופעל	התפעל	הפעיל	פיעל	ב.
הוכנו	התכוננו	הכינו	כיוונו	

6. א. השורש המשותף: סו"ר

הופעל	קל	הפעיל	ב.
הוסר	סרה	להסיר	

7. א. השורש המשותף: יד"ע

הופעל	פיעל	הפעיל	נפעל	קל	ב.
מודעים	ליידע	הודיע	נודעת	יודעים	

8. א. השורש המשותף: נו"ע

הפעיל	הופעל	התפעל	קל	ב.
מניע	מונעות	מתנועעים	נעה	

9. א. השורש המשותף: שו"ט

פיעל	הפעיל	הופעל	פיעל	קל	ב.
לשוטט	להשיט	הושטו	משייטות	שטות	

תרגיל 9 – צמ' 209

חלק א

המציאו	פועל מגזרת נל"א
מגדלים	פועל בבניין פיעל
אוהבים, ממשיכים	פועל בזמן הווה
פיתוח, שיפור	שם פעולה בבניין פיעל
יגדיל	פועל בבניין הפעיל
לשדרג	שם פועל מגזרת המרובעים

חלק ב

התגלה	פועל מגזרת נל"י/ה
טמונה, לובשת	פועל בבניין קל בזמן הווה
הקמת (הקמה)	שם פעולה בבניין הפעיל
מספרים	פועל בבניין פיעל
צוין	פועל בבניין פועל
נמצאה	פועל מגזרת נל"א
נחשפה, נערכו, נטמנה	פועל בבניין נפעל
דיווחה	פועל מגזרת נע"י/ו
חשפו	פועל בבניין קל בזמן עבר

תרגיל 10 – חלק ד – צמ' 217

1. א. מוצאת - מ-צ-א (נל"א), השאר יצ"א (נפ"י/ו)
ב. מתפטר - פ-ש-ר (שלמים), השאר אפש"ר (מרובעים)
ג. מצויה - מ-צ-א (נל"א), השאר – או"צ (נע"י/ו)
ד. נחמה - נ-ח-מ (שלמים / גרוניים), השאר נו"ח (נע"י/ו)
ה. מעיד - ע-ו-ד (נע"י/ו), השאר יע"ד (נפ"י/ו)

2. (1) י-ת-ר נפעל עבר
(2) צ-ו-ד נפעל נסתרות
(3) צ-ו-ד קל
(4) צ-ד-ד פיעל בינוני (הווה)

3. א. נ-ו-ע
 ב. לנוע - קל, מונעים - הופעל, מתנועעים - התפעל, הניעו - הפעיל
4. לשמור - קל, מוכחדים - הופעל, להיאבק - נפעל, הצליחו - הפעיל
5. (1) עזיב קל נוכחים ציווי
 (2) שנייה התפעל, נסתר עתיד
 (3) חשיב נפעל בינוני (הווה)
 (4) פויצ נפעל
6. א. עוי"ד
 ב. העידו - הפעיל, מעודדים - פיעל, התעודדי - התפעל, יעודד - פיעל

השם

7. **שלמים** : נטיעה, סכנה, השמדה, שימור, שמירה,
מרובעים : תכנון, פרנסה,
נל"יה : בנייה, גילוי
8. א. כולם מציינים בעלי מקצוע/תפקיד.
 ב. **שורש ומשקל** : דוברת, חזאי, טייסת, מנהלת, מדענית, קריינית.
בסיס + צורן סופי (צורן גזירה): פוליטיקאי, טכנאי, ימאי.
 ג. שורש ומשקל: צלם, מקלט   בסיס וצורן סופי: ירקון, צריפון

סגנון 3 - תשובות

תרגיל 14 צמ' 128

חלק ב		חלק א	
התייעצות (י-ע-צ)	חתמו (ח-ת-מ)	הושפע (שפ"ע)	נולד (יל"ד)
נועדו (י-ע-ד)	מבטיחה (ב-ט-ח)	עוסקים (עס"ק)	התחנך/ חונך (חנ"כ)
למנוע (מ-נ-ע)	מדגישה (ד-ג-ש)	הומחזו (מח"ז)	עזב (עז"ב)
לצמצם (צ-מ-צ-מ)	שמירה (ש-מ-ר)	תורגמו (תרג"מ)	ירד (יר"ד)
	ניסחה (נ-ס-ח)	נפטר (פט"ר)	איסוף (אס"פ)
			התיישב (יש"ב)

תרגיל 7 צמ' 142

חלק ב		חלק א	
עלתה (על"י/ה)	נולדה (יל"ד)	להשתמש (שמ"ש)	יכולה (יכ"ל)
יצרו (יצ"ר)	הצטרפה (צר"פ)	הראו (רא"י/ה)	התגלתה (גל"י/ה)
התמנתה (מנ"י/ה)	עסקה (עס"ק)	מרבים (רב"י/ה)	נפגשים (פג"ש)
העלה (על"י/ה)	הזדעזעה (זעז"ע)	נשאר (שא"ר)	הראה (רא"י/ה)
נמלטו (מל"ט)	שימשה (שמ"ש)	שמחים (שמ"ח)	לקרוא (קר"א)
חינך (חנ"כ)	נועד (יע"ד)		
מצוין (ציי"נ)			

תרגיל 10 צמ' 156

חלק ג	חלק ב	חלק א
נראה (רא"י/ה)	התגלתה (גל"י/ה)	נפרש / פרוש (פרי"ש)
נחשב (חש"ב)	נמצאו (מצ"א)	מחבר (חב"ר)
הרבו (רב"י/ה)	חיו (חי"י/ה)	נסלל (סל"ל)
שרד (שר"ד)	פולשים (פלי"ש)	תלוי (תל"י/ה)
	הרסו (הר"ס)	מחברים (חב"ר)
	הרגו (הר"ג)	

תלה, גילו	פועל בזמן עבר מגזרת נל"י/ה
הוכיח, הותירה, מותירה	פועל בבניין הפעיל מגזרת נפ"י/ו
משנה	פועל בזמן הווה מגזרת נל"י/ה
ניסוי	שם פעולה בבניין פיעל
מורכבת, מסוכנים	פועל בזמן הווה שהוראתו סבילה
פיזר	פועל בבניין פיעל בגזרת השלמים

תרכ"א 15 - עמ' 179

חלק א	חלק ב	חלק ג
נראה (רא"י/ה)	נמוכים (נמ"כ)	ישתתפו (שת"פ)
נערך (ער"כ)	נאבקו (אב"ק)	מוקדש (קד"ש)
עשוי (עש"י/ה)	נושבת (נש"ב)	תועלה (על"י/ה)
מחוברות (חב"ר)	אוסף אס"פ)	יופיעו (יפ"ע)
	מעביר (עב"ר)	
	מבוצעת / מתבצעת (בצ"ע)	

תרכ"א 4 - עמ' 204

חלק א	חלק ב	חלק ג	חלק ד
נפוצה	מאירה	המציא	חי
מגורשי	קרויה /נקראת	בנה	לבקר
ידועה	קפואים /קופאים	כורה	ידעו
מכילה	פורחים	ביקר	מתרחש
דיברו	נמצא	התפרנס	שבו
התגוררו / גרו	קפוא	למד	התקשו
	נוסעים	מיועד	להאמין
	הצליחו	עבדו	הביאו

תרכ"א 5-6 - עמ' 227

5. א. משכן (ש-כ-ג)	ב. רכבת (ר-כ-ב)	ג. צניחה (צ-נ-ח)
משרדי (ש-ר-ד)	מרהיב (ר-ה-ב)	צנחנים (צ-נ-ח)
המשפט (ש-פ-ט)	תיירים (ת-י-ר)	מצנחים (צ-נ-ח)

6. מחקר (ח-ק-ר) חוקרים (ח-ק-ר) דיבור (ד-ב-ר)
 שימוש (ש-מ-ש) נבדקים (ב-ד-ק) סיכון (ס-כ-ג)
 התפתחות / לפיתוח (פ-ת-ח)

שמות עצם	שמות פעולה
מחקר, חוקרים, נבדקים	שימוש, התפתחות / פיתוח, דיבור, סיכון

תרגיל 3 – צ' 232

קטע א	קטע ב	קטע ג
ארגון (א-ר-ג-ג)	מתקן (ת-ק-ג)	מחשוב (מ-ח-ש-ב)
שמירה (ש-מ-ר)	מחסנים (מ-ח-ס-ג)	מחשבים (ח-ש-ב)
חברים (ח-ב-ר)	המצאה (מ-צ-א)	הכשרת (כ-ש-ר)
משמעת (ש-מ-ע)	ממציאים (מ-צ-א)	חינוך (ח-נ-כ)
השפעה (ש-פ-ע)	שימוש (ש-מ-ש)	תומכים (ת-מ-כ)
צעירים (צ-ע-ר)	מחשב (ח-ש-ב)	מחקרים (ח-ק-ר)
	טורפים (ט-ר-פ)	תלמידים (ל-מ-ד)
	בהלה (ב-ה-ל)	לימוד (ל-מ-ד)
	בריחתן (ב-ר-ח)	צמצום (צ-מ-צ-מ)
		סגירת (ס-ג-ר)
		תקשור / תקשורת (ת-ק-ש-ר)

תרגיל 3 – צ' 235

סעיף א			
התיישבות (י-ש-ב)	מתיישבים (י-ש-ב)	קיומה (ק-י-מ)	פעילות (פ-ע-ל)
משפחות (ש-פ-ח)	קבוצה (ק-ב-צ)	מושבה (י-ש-ב)	לחידוש (ח-ד-ש)
בצורת (ב-צ-ר)	צעירים (צ-ע-ר)	תפקיד (פ-ק-ד)	כוונה (כ-ו-נ)
דיכאון (ד-כ-א)	ישוב (י-ש-ב)	התיישבות (י-ש-ב)	תושבי (י-ש-ב)

סעיף ב

שם עצם: משפחות, בצורת, דיכאון, מתיישבים, קבוצה, צעירים, מושבה, תפקיד, פעילות, תושבי
שם פעולה: התיישבות, ישוב, קיומה (קיום), חידוש, כוונה

סעיף 3 - צ"מ' 237

קטע א	קטע ב	קטע ג
מוביל (י-ב-ל)	נדידת (ג-ד-ד)	חברה (ח-ב-ר)
צינורות (צ-ג-ר),	תופעה (י-פ-ע)	טיולים (ט-י-ל)
תעלות (ת-ע-ל)	קינון (ק-נ-ג)*	כריכה (כ-ר-כ)
מנהרות (נ-ה-ר)	אזורים (א-ז-ר)	שמורת (ש-מ-ר)
חיבור (ח-ב-ר)		הליכה (ה-ל-כ)
מפעלי (פ-ע-ל)		יישובי (י-ש-ב)

סעיף 3 - צ"מ' 249

קטע א	קטע ב	קטע ג	קטע ד	קטע ה
מסגרת (ס-ג-ר)	ביקור (ב-ק-ר)	שידור (ש-ד-ר)	מורשת (י-ר-ש)	תגלית (ג-ל-ה)
משפט (ש-פ-ט)	מפגש (פ-ג-ש)	חפירות (ח-פ-ר)	פעילות (פ-ע-ל)	הפעלת (פ-ע-ל)
מניעת (מ-נ-ע)	שופט (ש-פ-ט)	ניסיון (נ-ס-י/ה)	מצלמה (צ-ל-מ)	חופרים (ח-פ-ר)
ביטוי (ב-ט-א)		חידושים (ח-ד-ש)	תלמידים (ל-מ-ד)	כתובת (כ-ת-ב)
זכות (ז-כ-י/ה)		תחומים (ת-ח-מ)		

תרכ"ף 3 - צ"מ' 252

א. השלמת המילים

בעיית	חברה	תרבות
פתרון	עבודה	תהליך
חזון	התיישבות	בעמידה
חזונו	משטר	אכילה
תחומי		

ב. תרבות – השאר שמות פעולה

תרכ"ף 5 - צ"מ' 258

מבנה	חכמים	התנועה
דמויות	בנבואת	מנורת
ברכה	ובינה	מקדש
מסורת	תרבויות / תרבות	

קטע א

מורה (י-ר-י/ה)	רעיון (ר-ע-י/ה)	שונה (ש-נ-י/ה)	מימון (מ-מ-נ)	תמיכה (ת-מ-כ)
חינוך (ח-נ-כ)	תעופה (ע-ו-פ)	לימודים (ל-מ-ד)	מטוסים/טיסה (ט-ו-ס)	המראה (מ-ר-א)
הפתעת (פ-ת-ע)				

קטע ב

מכשיר (כ-ש-ר)	המצאה (מ-צ-א)	איום (א-י-מ)	שמיעה (ש-מ-ע)	מטוסים (ט-ו-ס)
מכסחי (כ-ס-ח)	מומחים (מ-ח-י/ה)	שידורים (ש-ד-ר)	הפרעות (פ-ר-ע)	מחלות (ח-ל-י/ה)

קטע ג

חברה (ח-ב-ר)	תחושות (ח-ו-ש)	תנועות (נ-ו-ע)	מוסדות (י-ס-ד)	פיתוח (פ-ת-ח)
בנייה (ב-נ-י/ה)	מסגרות (ס-ג-ר)	מובילי (י-ב-ל)	שינוי (ש-נ-י/ה)	חינוך (ח-נ-כ)
עשייה (ע-ש-י/ה)				

קטע ד

מנהג (נ-ה-ג)	ריקודי (ר-ק-ד)	חברה (ח-ב-ר)	סיום (ס-י-מ)	מלחינים (ל-ח-נ)
אירועים (א-ר-ע)	התפתחות (פ-ת-ח)	תקשורת (ק-ש-ר)	הפצת (פ-ו-צ)	בילוי (ב-ל-י/ה)
הופעות (י-פ-ע)	ריקוד/ריקודים (ר-ק-ד)	ישובים (י-ש-ב)	לוחמים (ל-ח-מ)	סיפורי (ס-פ-ר)
זיכרון (ז-כ-ר)	תקווה (ק-ו-י/ה)			

קטע ה

בחינות (ב-ח-נ)	למידה (ל-מ-ד)	מועד (י-ע-ד)	תפקוד (פ-ק-ד)	הימנעות (מ-נ-ע)
תופעה (י-פ-ע)	למידה (ל-מ-ד)	הפרעה (פ-ר-ע)	תגובה (ג-ו-ב)	מסגרת (ח-נ-כ)
דרישות (ד-ר-ש)				

3. מוקש (כלי) – השאר שמות פעולה

4. א. תחמוש (תחמ"ש מרובעים) - השאר חמ"ש שלמים
 ב. תמצית (מצ"י/ה נל"י/ה) - השאר מרובעים
 ג. מיקום (מק"מ שלמים) - השאר קו"מ נע"י/ו
- ד. הרמה (רו"מ נע"י/ו) - השאר רמ"י/ה נל"י/ה
 ה. תיעוד (תע"ד שלמים) - השאר עו"ד נע"י/ו
 ו. רישיון (רש"י/ה נל"י/ה) - השאר יר"ש נפ"י/ו

מהנדסים (ה-נ-ד-ס)	הנאה (ה-נ-י/ה)	סיפור (ס-פ-ר)	א. 4.
השערות / ההשערה (ש-ע-ר)	מדע (י-ד-ע)	תחומים (ת-ח-מ)	
התפרקות / פירוק (פ-ר-ק)	מחקרים / חקירותיהם (ח-ק-ר)	מלחמה, לחימה (ל-ח-מ)	

ב. סיפור, השערה, התפרקות / פירוק, ג. היסטוריה, טמפרטורה ה. אנושית, מדעי, עיפון

5. (1) מכתב – השאר מקום (2) מדבקה – השאר מקום

6. מרגמה, מגרפה, מזמרה

7. שורש ומשקל: המצאה, מלטש, מכשיר, תפקיד, מדידת (מדידה)

בסיס וצורן סופי: הולנדי, מדען, איטלקי, עברית

תרמילים - צ"מ' 290

13. א. אוכל / מזון (כל תשובה בתחום זה נכונה)

ב. שורש ומשקל: ארוחה, כריך, מאכל, ממתק

בסיס וצורן סופי: לחמנייה, ירקן, עוגייה

שאיילה מלועזית: פיקניק, סנדוויץ', פסטה, ברביקיו

14. שדון – הקטנה, השאר – בעלי מקצוע (ארכיבר – אדם העובד בארכיב, בארכיון)

15. (1) רדיו, טלוויזיה

(2) מסחרי, חשמלאי

מפקדי (פ-ק-ד)	מלחמת (ל-ח-מ)	א. 16.
מכשולים (כ-ש-ל)	מנהיגי (נ-ה-ג)	
חפירות (ח-פ-ר)	חזית (ח-ז-י/ה)	
דרישות (ד-ר-ש)	מחשבה (ח-ש-ב)	
מְכַל / מְכַלִּים (כ-ו-ל)	מסקנה (ס-ק-נ)	
שתייה (ש-ת-י/ה)	פגיעה (פ-ג-ע)	
מקלע (ק-ל-ע)	חיילים (ח-י-ל)	

ב. פגיעה, חפירות (חפירה), דרישות (דרישה), שתייה.

ג. מנהיג, חיילים, מפקדי

ד. מכל / מְכַלִּים, מקלע

ה. I. שאילה מלעז II. אליקופטר

סגנון 4 + סגנון 5 - תשובות

שלמים

תרגיל 3 - צא' 222

המשקלים: 1-קוטל, 2-קטל, 3-נקטל, 4-מקטיל, 5-מקטל, 6-מקטל, 7-מקטל, 8-מתקטל

שימו לב: כאשר המילה **בנקבה**, יש לציין את המשקל בזכר.

מדריכה < מדריך = משקל מקטיל.

המשמעות של כל השמות היא **בעלי מקצוע/עיסוק/תפקיד/ תכונה**.

המילה שהיא צורת בינוני המציינת **שם תואר**, מצוין לידה – **ש"ת**

7 ש"ת	21	7	17	7	13	5	9	4	5	1	1
5 ש"ת	22	6	18	1	14	1	10	8	6	2	2
6	23	1	19	8	15	2	11	1	7	7 ש"ת	3
4	24	4	20	3	16	4	12	6	8	4	4

תרגיל 4 - צא' 224

1. א. (1) כספת- כלים, (2) צנרת – קבוצות ואוספים.

ב. (1) קבוצות ואוספים, (2) מחלות

את המילה טְּיָסַת אפשר לנתח גם כמשקל קטל + שורש ט-י-ס + סיומת סת לנקבה (המשמעות -

בעלת מקצוע)

2. מצבים

3. הן דומות במשמעות המשקל (בעל מום). הן שונות במין – גבן - זכר (קטל), עיורת קטלת (נקבה).

4. כלים

5. (1) (מקטלה) מקום - מספרה, מסעדה

כלים – (מקטלה) מגרפה, מזמרה (מקטלת / מקטלת) - מברשת, מחברת

(2) (קטל) בעל מקצוע – סייד, צייר, נגר

(מקטל) כלים – מחשב, מלחם

(מקטל) מקום – מקלט, מחסן

(3) כלים – (קטל) קטר, וסת (מקטל) – מסרק, מברג,

(מקטל) מקום – מקדש, מרכז, מרחב

6. הקטנה

7. בעל מקצוע

1	קטלת-מחלה	12	מקטלה-מקום	23	מקטל-כלים **
2	מקטל-כלים	13	התקטלות-ש"פ התפעל	24	קטלון-מצב
3	מקטל/מקטל-מקום	14	מקטלה-כלים	25	קטל-בעל מקצוע
4	קטלה- ש"פ פיעל	15	הקטלה-ש"פ הפעיל	26	מקטל-כלים
5	מתקטל-בעל עיסוק	16	קטלת-אוסף *	27	מקטל/מקטל-מקום
6	הקטל-ש"פ הפעיל	17	קטלון-מצב	28	קטול-ש"פ פיעל
7	התקטלות-ש"פ התפעל	18	קטלן-בעל מקצוע/תכונה	29	הקטלות-ש"פ נפעל
8	קטלת-מחלה	19	מקטלה-מקום	30	אקטלה-ש"פ הפעיל
9	קטל/קטל/קטל-הקטנה	20	קטל-בעל מום	31	מקטיל-בעל תפקיד/תכונה
10	מקטלת/מקטלת-כלים	21	קטלה- ש"פ פיעל	32	קטלון-מצב
11	קטלן-בעל מקצוע/תכונה	22	קטלן-בעל מקצוע/תכונה **	33	קטלן-בעל מקצוע/תכונה
				34	מקטל/מקטל-מקום

* את המילה שִׁיטַת אפשר לנתח גם כמשקל קטל + שורש ש-י-ט + סיומת סת לנקבה (המשמעות - בעלת מקצוע)
 ** הכלי הוא מְכַלֵּב, וְשִׁדְכָן הוא בעל העיסוק / המקצוע.

- א. 1. מחיצה המוצבת בין חללים בתוך בניין
 2. קבוצה מאורגנת של אנשים המתנגדים לשלטון
 3. תכשיר לצביעת הריסים ולעיבונים (מסקרה)
 4. אינטרנט
 ב. מחתרת – כל השאר מציינים כלים

- א. מטבעה – בית מלאכה ליצירת מטבעות
 מקראה - ספר לימוד המכיל טקסטים
 מגנזה – מקום שבו גונוזים (מסתירים, מטמינים) חומר כתוב.
 מנבטה – מקום שמנביטים זרעים, כלומר מקום שבו מניחים זרעים בסביבה לחה כדי שיתחילו לצמוח.
 ב. השם היוצא דופן: מקראה – כל השאר: מקטלה (מציין מקום): מטבעה, מגנזה, מנבטה

1. א. שמנת – השאר מחלות
ב. מרפק – השאר כלים
ג. מכתב – השאר מקום
ד. ממחטה – השאר מקום
ה. עיפרון – השאר מצבים
ו. מכשיר – השאר בעלי מקצוע
ז. מכפלה – השאר כלים (מכפלה – פעולה חשבונית)
ח. עמית – השאר – שמות פעולה
ט. וסת – השאר בעלי מקצוע
י. מברשת – השאר הקטנה
יא. גבינה – השאר- שמות פעולה
יב. מלבן – השאר כלים (מלבן – צורה הנדסית)
יג. מרפסת – השאר כלים (מרפסת – מקום)
יד. משקולת – השאר מערכת דברים / קבוצה (משקולת – כלי)
טו. טיילת – השאר קבוצות ואוספים (טיילת – מקום)
טז. מדרון (מקום) – השאר בעלי מקצוע
2. א. התפרצות (התפעל)
ב. הצלחה (הפעיל)
ג. קבלה (פיעל)
3. א. בעל מקצוע
ב. כלים
ג. מקום
4. א. רקדן – עסקן, אספן, נגר, כנר (בעל מקצוע)
ב. מברשת – מזחלת, מקלדת, מקטרת, כספת (כלים)
ג. מסעדה – משטרה, מסבאה, מגרש (מקום)
ד. מסרק – מגהץ, מבער, כינור (כלים)
ה. בציר – אסיף, קציר (פעולות ועונות חקלאיות)

תרכ"ו 8 - עמ' 228

חלק א

1. א. כולם שמות פעולה
- ב. כפרה - שלמים
- ג. בניין פיעל
2. א. שלמים / שלושה עיצורי שורש: מיון, מיגון, מיזוג
- מרובעים / ארבעה עיצורי שורש: מרכוז, מספור, מחזור, מגנוט
- ב. כולם שמות פעולה (של בניין פיעל)
3. מפרנס - בעל מקצוע כל השאר - שמות פעולה
4. שמות פעולה: זמזום, עדכון
- בעל תכונה: פטפון, קשקשן, מעצבן
5. כולם בעלי מקצוע בגזרת המרובעים.
6. א. כולם בגזרת המרובעים.
- ב. הצטמצמות- שניהם שמות פעולה.
- ג. I. מסגר, מהנדס, מדביר - בעל מקצוע
- II. אדיר - בעל תכונה, השאר בעל מקצוע
7. בעל מקצוע- מראיין, מאבטח, כלים - מאוורר, מערבל, בעל תכונה - גנדרן, בזבזן
8. א. המרובעים
- ב. שם פעולה של התפעל - התארגנות, הידלדלות.
- שם פעולה של פיעל - עדכון, תשאול, שכנוע

חלק ב - עמ' 229

חרדל - השאר בעלי מקצוע

(כלכל - עובד הממונה על המזון, השירות וכו' שמקבלים הנוסעים במטוסים או באוניות.

פרנס - מנהיג, אדם העוסק בצורכי הציבור ופועל לטובתו)

חלק ג - 229

1. שם תואר
2. שמות פעולה (של בניין פיעל)
3. שם תואר

תרגול נוסף במתכונת בחינת הבגרות של השאלון האותאט

תרגיל 1 - צמ' 230

המילה משמעותה משמעות השאר

1. מקטרת כלי מקום
2. רפבת אוסף כלים

תרגיל 2 - צמ' 230

1. א. מרחב (מקום) השאר - כלים
2. ג. מכבסה (שלמים) השאר - מרובעים
3. ג. הגשמה (שם פעולה) השאר - כלים
4. פרסום (שם פעולה) השאר - בעל מקצוע
5. שלמים: מכחול, משחזת מרובעים: אשפוז, כרסום

נפיי/ו

תרגיל 1 - צמ' 232

שורש	משקל	משמעות	שורש	משקל	משמעות
1	י-ק-ש	מקטל	כלים	מקטל	ש"פ קל
2	י-ש-ר	מקטול	מקום	מקטל	ש"פ הפעיל
3	י-ר-ד	מקטל	מקום	מקטל	מקום
4	י-ב-ל	תקטלה	ש"ע מופשט	מקטלה	כלי
5	י-ד-ע	קטלה	ש"פ קל	מקטלה	מקום
6	י-ד-ע	מקטל	ללא משמעות מיוחדת	מקטל	מכשיר
7	י-ש-ן	נקטל	בעל תכונה	מקטלות*	ש"פ הופעל
8	י-ש-ב	מקטלה	מקום	מקטל	ללא משמעות מיוחדת
9	י-ב-ל	הקטלה	ש"פ הפעיל	מקטיל	בעל תפקיד
10	י-ד-ע	תקטלה	ש"ע מופשט	מקטל	ללא משמעות מיוחדת

* יש הרואים בצורה זו דרך תצורה של בסיס + צורן סופי

1. ד. מורדת
2. ב. תושב - השאר מקום
3. א. מוכס (בעל מקצוע)
- ב. כלים / מכשירים
- ג. שלמים: מסמר, מוכס, מחשב, מצנע נפ"י: מוקד, מוקש
4. ג. תופרת (שלמים) השאר נפ"י
5. ג. מולדת (יל"ד - נפ"י), השאר שלמים
6. א. חוקרת (חק"ר), השאר נפ"י
- ב. מקום: מועצה, מושבה שם עצם מופשט: תורשה, תובלה, מורשת
- בעלת מקצוע: חוקרת
7. מעידה, שורש מ-ע-ד, השאר יד"ע
8. ג. מושל
9. א. במשפטים (1) ו-(3) משמעות המילה היא זמן.
במשפט (2) משמעות המילה היא נפילה.
- ב. שוגה בדיבור, משמיע בשוגג דבר שלא התכוון להשמיע. (מועד לבשוננו - מטפורה)
ביטויים נוספים בשפה בעלי משמעות דומה: נכשל בלשוננו, פליטת פה

חלק א

השם היוצא דופן	השורש של השם	השורש של השאר
1. בלימה	ב-ל-מ	י-ב-ל
2. הורדה	י-ר-ד	מ-ר-ד
3. מתלמדת	ל-מ-ד	י-ל-ד
4. הולכה	ה-ל-כ	מ-ל-כ
5. ספינה	ס-פ-נ	י-ס-פ
6. השבתה	ש-ב-ת	י-ש-ב

המילה היוצאת דופן	השורש של המילה	השורש של השאר
1. מולכת	מ-ל-כ	י-ה-ל-כ
2. נשיבה	נ-ש-ב	י-ש-ב
3. מתמקד	מ-ק-ד	י-ק-ד
4. מורד	מ-ר-ד	י-ר-ד
5. תישוב	נ-ש-ב	י-ש-ב
6. ימעד	מ-ע-ד	י-ע-ד
7. משווע	ש-ו-ע	י-ש-ע
8. תבלמו	ב-ל-מ	י-ב-ל

תרגול נוסף בנוסח בחינת הפארות של האלון האותאט - צ' 236

1. א. מודעה – השאר – שם פעולה
- ב. חובש (בעל מקצוע) – השאר כלים
- ג. פקידה (בעלת מקצוע) – השאר שם פעולה
- ד. שיגעון (מצבים) – השאר בעל מקצוע
- ה. מופע – השאר מקום (מופע = אירוע בידור)

תרגיל 1 - צ'א' 241

שורש	משקל	משמעות	שורש	משקל	משמעות
חז"י/ה	קְטָלוֹן	מצבים	שליי	אֶקְטָלָה	ש"פ הפעיל
עליי	הִתְקַטְלוּת	ש"פ התפעל	בליי	קָטוּל	ש"פ פיעל
קליי	מְקַטֵּל	מכשיר	צויי	קְטָלָה	ש"פ פיעל
צפיי	מְקַטֵּל	מקום	חזיי	קָטַל	בעל מקצוע
קויי	תִּקְטָלָה	ש"ע מופשט	שניי	קָטַל	מכשיר
פניי	תִּקְטִית	ש"ע מופשט	רציי	הִקְטָלָה	ש"פ הפעיל
גניי	קָטַל	ש"ע מופשט	רציי	קָטוּל	בעל תכונה
זכיי	קָטוּת	ש"ע מופשט	אפיי	קוֹטֵל	בעל תפקיד
דמיי	קְטָלוֹן	ש"ע מופשט	דמיי	הִתְקַטְלוּת	ש"פ התפעל
טויי	מְקַטָּלָה	מקום	בניי	קְטִילָה	ש"פ קל
שגיי	קְטִילָה	ש"פ קל	טעיי	קָטוּת	ש"ע מופשט

תרגיל 2 - צ'א' 2

1. ב. מְרַבֵּית (נל"י/ה) השאר שלמים
2. שמות עצם מופשטים: חיזוי, טעות, טעייה, זכייה
בעלי מקצוע / תכונה: חזאי, חוזה, רמאי
3. א. פתרון (שלמים) השאר נל"י/ה
4. בעלי מקצוע: מומחה, מלווה, מרצה
מקומות: משטח, מְקוּהָ, מבנה, מטוואה
5. א. תְּדַמִּית – נל"י/ה, כל השאר שלמים
6. א. מבער (שלמים), השאר נל"י/ה
- ב. כלים / מכשירים: מתלה, מבער, ממחה,
- בעל מקצוע / תפקיד: מנחה, מעסה, חקיין
7. ד. מְרַצָּה (בעל מקצוע), השאר - מקומות
8. א. פְּרוּת שורש כ-ר-ת (ה"ת" שורשית), השאר נל"י/ה (ה"ת" שייכת למשקל)

9. א. תרבות – השאר שמות פעולה
 ב. נל"י/ה: הידמות, הישנות, התגלות, תרבות
 שלמים: התלכדות, הישרדות
 10. ד. חזון = שורש ח-ז-נ, השאר נל"י/ה

נל"י

תרכ"ד 1 - צ"א' 243

שורש	משקל	משמעות	שורש	משקל	משמעות
1. קפ"א	קָטְלוֹן	מצבים	11. חט"א	קָטוּל	ש"פ פיעל
2. גל"י	קָטַל	מכשיר	12. כל"א	קָטַל	בעל מקצוע
3. רש"י	הַקְטִילָה	ש"פ הפעיל	13. מצי"א	הַקְטִילָה	ש"פ הפעיל
4. מל"א	קָטוּל	ש"פ פיעל	14. שת"י/ה	קָטְלוֹן	בעל תכונה
5. גנ"י/ה	קָטַל	ש"ע מופשט	15. רפי"ה	הַקְטִילָה	ש"פ הפעיל
6. רפי"א	מְקַטְלָה	מקום	16. נשי"א	קָטוּל	בעל מעמד
7. זכ"י/ה	קָטוּת	ש"ע מופשט	17. רעי"ה	מְקַטְל	מקום/ ש"פ קל
8. בד"י/ה	קָטַל	בעל תכונה	18. בני"ה	קָטִילָה	ש"פ קל
9. מל"א	קָטַל	ש"ע מופשט	19. דכ"א	קָטוּל	ש"פ פיעל
10. קר"א	קָטְלוֹן	בעל מקצוע	20. קני"א	קָטַל	בעל תכונה

תרכ"ד 2 - צ"א' 244

1. א. פְּלָאִי (נל"א) השאר – נל"י/ה
 ב. שְׁנָאִי (כלי), כל השאר בעל מקצוע / תכונה
 2. ג. הַמְרָאָה (נל"א) השאר – נל"י/ה
 טיפ: הוא המריא, (נל"א) הוא החייה, הוא הפרה, הוא הקצה (נל"י/ה)
 3. נל"א: נשוי, החטאה
 נל"י/ה: ראוי, קנאי, חזאי, הרשאה, תבנית
 4. תְּסָפִית - שלמים, כל השאר נל"י/ה

5. נל"א: דְּפֹאֶן, דְּכּוּי, קרײן
 נל"י/ה: תְּרַמִּית, תְּקָרִית, מְחָאָה, מחית
6. בְּטוּי (נל"א)
7. א. גלאי – מכשירים, השאר – בעל מקצוע / תכונה
 ב. נל"י/ה: בנאי, גלאי, בדאי, גבאי נל"א: קנאי, כלאי
 ג. התְּטָאָה (נל"א) השאר נל"י/ה
8. טיפ: החֲטִיא (נל"א) הוא הפְּנָה, הוא הרְצָה, הוא השׁוּה (נל"י/ה)
9. א. שמוֹת עֵצִים: מְקָלָה, מוֹקֶשׁ, שְׁנַאי, קֶטֶר
 שמוֹת פְּעוּלָה: הוֹרְדָה, הַמְצָאָה, מְצִיאָה, הַלְוָאָה, קְלִיָּה.
 ב. כולם כלים / מכשירים

תּרַאֲפִי 3 - א' 245

1. א. שימושים (שימוש), חיזוק, שטיפה, ריפוי, טיפול
 ב. קדמונית, טבעית, ממריץ, מחטא, מחזק, ארוכה
 ג. ריפוי – נל"א השאר שלמים

חֲלָק 4 - א' 248

המילה היוצאת דופן	השורש של המילה	השורש של השאר
1. משלים (1)	שלי"מ	שלי"ה
2. הוראה	יר"י/ה	רא"י/ה
3. הרפיה	רפי"ה	רפי"א
4. הקשיתו	קש"ת	קש"י/ה
5. מציאה	מצי"א	יצ"א

תּרַאֲפִי נוֹסֵף בְּנוֹסַח חֲחִינַת הַבְּאֵרוֹת - א' 248

1. א. גבינה - השאר שם פעולה
 ב. מוקש (כלי) – השאר בעל מקצוע
 ג. דרגש (כלי) – השאר בעל מקצוע
 ד. מדרון – השאר מצבים
 ה. המצאה - השאר כלים

2. א. רמאי (בעל מקצוע / תכונה) – גבאי, כבאי (נל"י/ה) חלש (שלמים)
 ב. השריה (שם פעולה בבניין הפעיל) – הדמיה, החייאה (נל"י/ה) הפקדה, הברחה (שלמים)
 ג. שחיין (בעל מקצוע) - זכיון (נל"י/ה) רקדן, בדחן (שלמים)
 ד. דמיון (מצבים) – פריון, שוויון (נל"י/ה) יתרון, פתרון (שלמים)

עיצורים גרוניים

תרגיל 1 - צא' 251 יש לנתח את המשקל רק אם הוא עוזר בהבנת המשמעות.

מס' שורה	שורש	משקל	משמעות
11	ע-ר-כ	מְקַטֵּלֶת	כלים/מכשירים
12	ר-ח-ק	מְקַטֵּל	מקום
13	ח-ס-נ	מְקַטֵּל	מקום
14	ח-ל-ק	מְקַטֵּלָה	מקום
15	פ-ר-ק	קָטוּל	ש"פ פיעל
16	ר-א-י/ה	קָטוּלִין	מצבים
17	פ-ק-ח	מְקַטֵּל	בעל מקצוע
18	ג-ר-י/ה	קָטוּל	ש"פ פיעל
19	ק-ד-ח	קָטֵלֶת	מחלות
20	א-ר-ע	קָטוּל	ש"פ פיעל

מס' שורה	שורש	משקל	משמעות
1	פ-א-ר	הַתְּקַטְלוּת	ש"פ התפעל
2	י-צ-ע	הֶקְטַל	ש"פ הפעיל
3	צ-נ-ח	מְקַטֵּל	כלים/מכשירים
4	ב-ה-ל	קָטֵלָה	על דרך ש"פ פיעל
5	פ-ר-ש	קָטַל	בעל מקצוע
6	ע-ב-ר	הֶקְטֵלָה	ש"פ הפעיל
7	ח-ר-ש	קָטַל	בעל מום
8	צ-ר-ע	קָטֵלֶת	מחלות
9	ח-מ-ד	נְקַטֵּל	בעל תכונה (נפעל)
10	ע-ר-כ	מְקַטֵּוּל	כלים

תרגיל 2 - צא' 251

- אָשׁוּר
- א. פתרון (שלמים) השאר נל"י/ה
 ב. תקווה – שם עצם מופשט, השאר - מצבים
- מקום – מחנה, מבנה
 בעלי מקצוע – מרצה, מנקה
 כלים – מעקה, מתלה
- הגזרה: נל"י/ה השמות: היענות, הישנות
 הגזרה: שלמים / גרוניים השמות: היערכות, התארכות

תרגיל נוסף בנוסח החינת הבארות צא' 252

1. א. חירש (בעל מום) – השאר בעלי מקצוע
  - ב. כתבה – השאר שמות פעולה (שימו לב להבדל בין "כתבה" ל"כתיבה".
כתיבה = שם פעולה)
  - ג. דיילת – השאר מחלות
  - ד. מקרר – השאר בעלי מקצוע
  - ה. ביגוד – השאר שמות פעולה
- ו. מועד – השאר בעלי מקצוע
  - ז. גלידה – השאר שמות פעולה
  - ח. מסגר – השאר כלים
  - ט. מהפכה – השאר כלים
  - י. מכשיר – השאר בעלי מקצוע

2. מחסן – מרחב, מקלט

מאפרה – מחרשה, מזמרה, מברג

משגיח – מנהיג, מרקיד

נע"ו/ו

תרגיל 2 – צא' 255

1. ב. מְחוּג (כלי) השאר מקום
  2. ג. מְכוּן (מקום) השאר כלי
  3. א. מְלוּנָה (מקום) השאר כלי
  4. ד. מְעוֹן (מקום) השאר שמות פעולה
  5. א. הַתְּכוּנָנוּת (התפעל)
- הערה: הכוונה = הקטלה – שם פעולה של הפעיל. כאן אין התאמה בין שם הפעולה לפועל:
- הפקדה (שם פעולה הפעיל) = הוא הפקיד (הפעיל),
הכוונה (שם פעולה הפעיל) – הוא כיוון (פיעל)
6. ג. בְּנִיָּה (ב-נ-י/ה) השאר ע"ו/ו (בי"נ)
  7. א. מוּצָא (מקום) השאר כלי
  8. ג. מְטוּס (כלי) השאר מקום
  9. ד. מְרִיבָה (ש"ע מופשט), השאר כלים
  10. ד. תְּפוּרָה (שלמים) השאר ע"ו/ו

חלק א	השם היוצא דופן	השורש של השם	השורש של השאר
	1. כינוי	כ-נ/יה	כ-ו-נ
	2. ניפוי	נ-פ/יה	נ-ו-פ
	3. ציפוי	צ-פ/יה	צ-ו-פ
	4. מילה	מ-ו-ל	מ-ל-א
	5. מכל	כ-ו-ל	כ-ל-יה
	6. מריבה	ר-י-ב	ר-ב-יה
	7. הסרה	ס-ו-ר	נ-ס-ר
	8. בנייה	ב-נ-יה	ב-י-נ
	9. הצפה	צ-ו-פ	צ-פ-יה
	10. פיצוי	פ-צ-יה	פ-ו-צ

חלק ב

המילה היוצאת דופן	השורש של המילה	השורש של השאר
1. נשימה	נ-ש-מ	ש-י-מ
2. מנוסה	נ-ו-ס	נ-ס-יה
3. תגובה	ג-ו-ב	נ-ג-ב
4. מרצה	ר-צ-יה	ר-ו-צ
5. הרבו	ר-ב-יה	ר-י-ב
6. התניה	ת-נ-יה	נ-ת-נ
7. מושבה	י-ש-ב	ש-ו-ב
8. ביסוס	ב-ס-ס	ב-ו-ס
9. מבוכה	ב-ו-כ	ב-כ-יה
10. הושב	י-ש-ב	ש-ו-ב

גזירה קווית

תרגיל 1 - צמ' 263

1- מקום, 2- פריטי מזון (קטנים), 3- אוסף, 4- פריטי לבוש, 5- אביזרים / כלים

1	1	2	5	3	1	4	3	5	4
6	1/3	7	5	8	3	9	2	10	5
11	1	12	2	13	3	14	1	15	4

תרגיל 2 - צמ' 263

1- כתבי עת, 2- הקטנה, 3- אוסף, 4- תור וסדר, 5- כלים

2	5	4	4	3	3	2	2	1	1
4	10	1	9	3	8	3	7	5	6
5	15	2	14	2	13	1	12	5	11
4	20	2/5	19	1	18	2	17	1	16

תרגיל 3 - צמ' 263

1- פריטי לבוש, 2- כלים/מכשירים, 3- אופן הפעולה, 4- כלי תחבורה, 5- הקטנה, 6- שפות

1	5	4/5	4	4	3	2	2	6	1
5	10	5/2	9	6	8	3	7	5/2	6
3	15	1	14	3	13	4	12	5/2	11

תרגיל 4 - צמ' 263

1- שייע מופשט, 2- מקצוע, 3- תכונה

1	5	3	4	3	3	2	2	1	1
2	10	1	9	2	8	1/3	7	3/1	6
1	15	3	14	1	13	2	12	1	11

תרגיל 5 - צמ' 264

1	סָּהָ - מְקוּם סָּהָ - אוֹסֵף	7	סָּהָ - הַקְטָנָה	13	סָּהָ - פְּרִיט לְבוּשׁ סָּהָ - כְּלִים	19	סִית - הַקְטָנָה סִית - כְּלִים
2	לֹא מִשְׁמַעוֹת מִיּוֹחַדָּת	8	סוֹן - הַקְטָנָה	14	סוֹת - מִקְצוֹעַ	20	סָן - בַּעַל מִקְצוֹעַ
3	סוֹן - כְּתַב עֵת	9	סָן - בַּעַל מִקְצוֹעַ	15	סָר - בַּעַל מִקְצוֹעַ	21	סוֹת - שִׁיעַ מוֹפְשֵׁט
4	סוֹן - הַקְטָנָה	10	לֹא מִשְׁמַעוֹת מִיּוֹחַדָּת	16	סָּהָ - מְקוּם	22	סִית - שְׁפוֹת
5	סִית - הַקְטָנָה	11	סִית - כְּלֵי תַחְבוּרָה	17	סוֹן - הַקְטָנָה	23	סָן - בַּעַל מִקְצוֹעַ
6	סִית - הַקְטָנָה סִית - כְּלֵי תַחְבוּרָה	12	לֹא מִשְׁמַעוֹת מִיּוֹחַדָּת	18	סִית - פְּרִיט לְבוּשׁ	24	סָּהָ - כְּלִים

יש סיומות שאין להן משמעות מיוחדת.

תרגיל 6 - צמ' 264

חלק א

יוצא הדופן	משמעותו	משמעות השאר
5. חלילית	כלים/הקטנה	כלי תחבורה
6. בקבוקון	הקטנה	כלים
7. רשמית	אופן הפעולה	שפות
8. תקליטון	הקטנה	אוסף

יוצא הדופן	משמעותו	משמעות השאר
1. פעוטון	מקום	הקטנה
2. חמישייה	אוסף	מקום
3. מיידית	אופן הפעולה	כלים
4. מתנייה	חלקי לבוש	הקטנה (מאכל)

חלק ב - עמ' 265

קבוצה (א)

- א. 1. פנימייה - מקום, מלחיה - כלים, עוגייה - פריטי מזון (קטנים), מאפייה - מקום
- ב. 2. כל הסיומות מציינות פריטי לבוש.
3. כל הסיומות מציינות מקומות.

קבוצה (ב)

- א. 1. סובלנות - תכונה, סבלנות - תכונה, שליחות - ש"ע מופשט
3. טבחות - מקצוע, בזבזנות - תכונה / ש"ע מופשט
- ב. 2. כל הסיומות מציינות ש"ע מופשט

קבוצה (ג)

א. 2. ירחון – כתבי עת, מילון וניבון – אוסף

3. מחירון – אוסף, ארנבון, דבון, סביבון – הקטנה

ב. 1. כל הסיימות מציינות הקטנה.

גזירה מסורגת וגזירה קווית

תרכ"ח 8 – צ"א 267 השמות הבנויים מבסיס + צורן מודגשים.

1	יהלומן	2	בדרן	3	קשקשן	4	מזרחן	5	תמלילן
6	שקדן	7	צ'לן	8	מקצוען	9	תקליטן	10	יבואן
11	עקשן	12	הרפתקן	13	פסנתרן	14	גנדרן	15	פרדסן
16	מהפכן	17	רכלן	18	קמפן	19	קון	20	פטפטן

תרכ"ט 9 – צ"א 267 השמות הבנויים מבסיס + צורן מודגשים.

1	ימאי	2	קנאי	3	בנאי	4	חקלאי	5	עתונאי
6	רמאי	7	חזאי	8	משפונאי	9	גבאי	10	כלאי
11	יומנאי	12	חשמלאי	13	זכאי	14	טכנאי	15	בנקאי
16	חואי	17	מלונאי	18	פרסומאי	19	כבאי	20	מדינאי

תרכ"ל 10 – צ"א 268

שורש ומשקל: תפנית, תגלית

בסיס + צורן סופי: עמית, אימונית, לקונית, ירכית, טלפונית, אוזנית, אישית

תרכ"ב 11 – צ"א 268

א. I. כולם שורש ומשקל

II. השם: מבקר הסיבה: כל השמות הם שמות פעולה. מבקר – בעל מקצוע.

III. ניבון – אוספים, השאר – הקטנה

ב. I. בגרות בסיס וצורן סופי, השאר – שורש ומשקל

II. חזון – שם עצם מופשט, השאר – מצבים

תרגיל 12 - צמ' 269

א = גזירה קווית   ב = גזירה מסורגת

חלק א

א	.5	א	.4	א	.3	ב	.2	א	.1
ב	.10	א	.9	*א	.8	א	.7	א	.6
א	.15	ב	.14	א	.13	ב	.12	ב	.11
ב	.20	ב	.19	ב	.18	א	.17	א	.16
א	.25	א	.24	א	.23	ב	.22	א	.21
א	.30	א	.29	א	.28	א	.27	א	.26

* קָוֶן - שופט קו בכדורגל (קו + סופית סן).

חלק ב עמ' 270

שורש ומשקל: סייר, סיירת, כבאי, טייסת, כוון

בסיס + צורן סופי: כבאית, טיסון, קוון

כבאית = כבאי + סית (כלי תחבורה)   קוון = קו + סן (בעל תפקיד)

תרגיל 13 צמ' 270

1. שורש ומשקל: הונאה, הברחה, קלייה, היענות, מלון

בסיס + צורן סופי: עירייה, בוגדות, עלון

2. א. מקום

3. ב. פדות - שורש ומשקל, השאר - בסיס וצורן סופי

4. ב. סביבון (כלי) השאר אוספים

5. ג. ממון (שורש ממ"נ) השאר ע"ו

6. א. מוכר (שלמים) השאר פי"ו

7. ג. מחסן = מקום, כל השאר כלים

8. א. שורש ומשקל: חזאי, חיזוי, חיזיון, מחזה, התחזות

בסיס + סיומת: טכנאי, חזייה, ימאי, ימאות

ב. חיזוי (ש"פ פיעל) התחזות (ש"פ התפעל)

(מחזה - יש הרואים במשקל מקטל שם פעולה של קל)

שורש + משקל	בסיס + סיומת
תסכית, תכלית, תפנית	מפית, מונית, ידית, שקית, מפרשית, תחתית

ב. תסכית (ס-כ-ת) – שלמים, תכלית, תפנית - נל"י/ה

ג. הקטנה: מפית, שקית **כלי תחבורה**: מונית, מפרשית **כלים**: ידית, תחתית

11. א. חיטוי (נל"א) השאר נל"י/ה ב. עדות (ע"י/ו) השאר נל"י/ה

12. מונית (בסיס וצורן סופי) השאר שורש ומשקל

13. א. ספרייה (בסיס וצורן סופי) השאר שורש ומשקל

ב. כולם בסיס וצורן סופי

14. א. **שורש + משקל**: שטות, גלות, טעות **בסיס + סיומת**: שלמות, לחות, ישות

ב. **שורש + משקל**: אירוע, דיבור, פירוט, שירות **בסיס + סיומת**: איכות, מהות, כמות

15. תדמית = דמ"י/ה, כל השאר שלמים

16. א. שורש ומשקל

ב. מבצע – השאר מציינים מקום

ג. סובלנות – תכונה / שם עצם, השאר מקצוע

תרגיל 6 - צמ' 277

1. ימאי
2. שורש ומשקל
3. מצבים
4. כלאי
5. (1) בדאי, חזאי
6. א. שורש ומשקל
- ב. קשקשן (מרובעים)
7. מקומון (כתב עת) השאר – כלים (קטנים)
8. רקדן (שורש + משקל) השאר – בסיס + צורן סופי
9. רגשן (שורש + משקל) השאר – בסיס + צורן סופי
10. מלחייה (בסיס + צורן סופי) השאר – שורש + משקל

1. חֲדָלוֹן = שורש ומשקל, כל השאר בסיס + צורן סופי
2. שורש + משקל: תפנית, תבליט, רכבת, צנרת, זמר
בסיס + צורן סופי: משאית, קשית, עלון, חשמלאי
הלחם: רכבל (רכבת+כבל), שופרסל (אינו נכלל במבחן)
3. (1) אָוִירוֹן כלים, השאר כתבי עת
 (2) חֲצָאִית פריט לבוש, השאר כלי תחבורה
 (3) פְּקִידוֹת מקצוע, השאר ש"ע מופשט
 (4) מְאָפֶיהַ מקום, השאר חלקי לבוש
 (5) שדכנית בעלת מקצוע, השאר אופן הפעולה
4. א. I.

חֲשָׁבוֹן שורש + משקל / גזירה מסורגת: שורש חש"ב + משקל קטלון
 (המילה הגויה בסגול בגלל העיצור הגרוני "ח")

חֲשָׁבוֹנָאִי בסיס + צורן סופי   בסיס חֲשָׁבוֹן + צורן סופי סאי   לציון בעל מקצוע
חֲשָׁבוֹנָאוֹת בסיס + צורן סופי   בסיס חֲשָׁבוֹנָאִי + צורן סופי סות   לציון מקצוע (או תחום כלכלי)

א. II.

חֲשָׁבוֹן - ללא משמעות מיוחדת.

חֲשָׁבוֹנָאִי - צורן סופי סאי   לציון בעל מקצוע

חֲשָׁבוֹנָאוֹת - צורן סופי סות   לציון מקצוע (או תחום כלכלי)

ב. פניתי אל **חֲשָׁבוֹנָאִי** המשרד כדי לברר את המצב ה**חֲשָׁבוֹנָאִי** של היחידה שאני עובד בה.

נימוק – **חֲשָׁבוֹנָאִי** הוא בעל המקצוע ואילו אפשר לפנות לבירור.

חֲשָׁבוֹנָאִי הוא שם תואר, והוא מתאים לתאר את המילה "המצב".

5. א. מגדל, נפילה, הודיה, התמוטטות, אירוע

ב. טיולית, חווייתי

ג. מגדל

6. טלפן - שורש ומשקל, השאר בסיס + צורן סופי

תרגיל 8 - צמ' 279

- א. השם פִּנְרָן מזכיר את השם קִבְרָן ויוצר אסוציאציה בלתי נעימה. בין שני השמות יש יחס של הומופונייה (שני שמות הנכתבים שונה, אך נהגים בצליל דומה).
- ב. כוורן = שורש כ-ו-ר + משקל קִטְלָן. דבוראי = בסיס "דבורה" + צורן סופי סאי.

תרגיל 9 - צמ' 279

- א. בסיס + צורן סופי
- ב. הכנה (הפעיל), בנייה (קל), אפייה (קל), הפעלה (הפעיל)

תרגיל 10 - צמ' 279

- א. שורש + משקל: דמות, תרבות, תקווה
- בסיס + צורן סופי: יהודי, רוחני, מדיני, נצחי

תרגיל מסכמת

תרגיל 1 - צמ' 291

1. המונחים ופירושיהם:
- דמוקרטיה - מיוונית, דמו - עם, קרטיה - שלטון = שלטון העם.
- הומניזם - מלטינית, homo - אדם = אנושיות, אהבת האדם
- פלורליזם - מלטינית, plural - ריבוי (דעות) = מבנה חברתי שבו כל מיעוט שומר על מנהגיו.
- אוניברסלי - מלטינית, universum - תבל, עולם = כלל עולמי.
2. א. הומניזם, פלורליזם (סיומת קיזום) אוניברסלי (סיומת קלי - שם תואר לועזי)
- ב. דמוקרטיה

תרגיל 2 - עמ' 282

1. הלחם
2. נוטריקון
3. א. דמיון, עיפרון ב. חיצון, מחיקון
4. שאילה מלועזית
5. (1) פספורט: שאילה מלועזית - דמוקרטיה
- (2) דרכון: בסיס וצורן סופי – סמלון
- (3) קליניקה: שאילה מלועזית - בנק
- (4) מרפאה: שורש ומשקל – שחקן

תרגיל 289 - עמ' 289

10. א. מקום ב. מעדנייה – בסיס וצורן סופי, השאר – שורש ומשקל
11. א. בעל מקצוע ב. קומפוזיטור - שאילה מלועזית, השאר בסיס וצורן סופי
12. א. שורש ומשקל: משרד, מרשתת, מידע, מחשב
ב. בסיס וצורן סופי: קטלני, טכנאי
ג. הלחם: לפיכך, תקליטור
ד. שאילה מלועזית: טכנולוגיה, האקרים, וירוס

תרגיל 291 - עמ' 291

17. שורש ומשקל: מהנדס, מהפכה, תקליט, רישום, תנודת (תנודה), ניסיון, גילוי, מכשיר
בסיס וצורן סופי: צרפתית, ראשון, חשמלי, מכונאי, מסחרי
הלחם: טלגרף
18. (1) חדגוני - הלחם - השאר - בסיס וצורן סופי
(2) קרנף (קרן + אף) - הלחם - השאר בסיס וצורן סופי
(3) תלמיד- שורש ומשקל - השאר - שאילה מלועזית
19. א. שורש ומשקל ב. שחזור, חינוך, הוראה, תסכול ג. שאילה מלועזית
20. א. כלים
ב. אדנית. דרך התצורה שלו - בסיס וצורן סופי, השאר – שורש ומשקל
21. (1) בסיס + צורן סופי: כרטיסון, שירון
(2) הלחם (ראינוע - ראייה + נוע = סרט אילם): רשמקול, כדורסל
(3) שאילה מלועזית: אינטרנט, קונצרט
(4) שורש ומשקל: מלון, מגדל

תראיף - צמ' 292

22. א. אופנה / לבוש

ב. שורש ומשקל: גזרה, מעצב

בסיס וצורן סופי: עיצובי, דוגמן, חדשנות

שאיילה מלועזית: גינס, מודל, סטייל, ז'קט

23. א. שורש ומשקל: השפעה, הוראה, גירוי, סקרנות, הבנה, שידור, אירוע, תהליך, לימוד

ב. בסיס וצורן סופי: היסטורי, ביולוגי, לימודית

ג. שאילה מלועזית: טלוויזיה, פסיביות, אקטיביות

ד. השפעה, הוראה, גירוי, הבנה, שידור, אירוע, לימוד

24. סידן – השאר בעלי מקצוע

25. א. תחבורה ב. מנוע - שורש ומשקל, השאר הלחם

26. (1) מסגרייה (בסיס וצורן סופי) (2) אבסורד (שאיילה מלועזית)

27. שכמייה (פריט לבוש) – השאר מקומות

תראיף - צמ' 293

28. שורש ומשקל: שיווק, שירות, איסוף, פרסום

בסיס וצורן סופי: מוקדן, סטטיסטי

שאיילה מלועזית: טלמרקטינג (טלפון + מרקטינג – שני הבסיסים מלועזית)

טלפון, פוליטיקה (סטטיסטי – הבסיס: סטטיסטיקה – מקורו מלועזית)

29. א. בעל מקצוע ב. גבאי - שורש ומשקל, השאר בסיס וצורן סופי

(הבסיסים: פזמון, אקדמיה, הנדסה, קליניקה, בול, מדינה)

30. (1) צליל - שורש ומשקל השאר – שאילה מלועזית

(2) סוכרזית - הלחם השאר – שורש ומשקל

(3) צריפון - בסיס וצורן סופי השאר – הלחם (מדרכה + רחוב, שבת + תרבות, עב + דקן = זקן בארמית)

31. א. בעל מקצוע ב. גרפולוג - שאילה מלועזית, השאר שורש ומשקל

32. (1) רשמקול (הלחם) (2) מוטיבציה (שאיילה מלועזית)

33. א. בעל מקצוע ב. אמרגן, דרך התצורה שלו היא הלחם, שאר השמות - בסיס וצורן סופי

ג. מסגרייה – מקום, השאר – כלים

תרגיל - צמ' 294

34. קרונית (הקטנה, קרון קטן) – השאר כלים (הם אינם מציינים הקטנה)
35. א. שורש ומשקל: מחנה, שמורה, סכנת, הכחדה, אילוף, מכלאה, האכלת, ניקיון, תצפית
בסיס וצורן סופי: לילי
הלחם: חייבר, קלקר, שחמט, תשחץ
ב. סכנת (סכנה), הכחדה, אילוף, האכלת (האכלה)
ג. הלחם- שמרטף, רשמקול
ד. כולם מציינים מקום
36. (1) בורות - בסיס וצורן סופי (בור = חוסר ידע) השאר - שורש ומשקל (כולם מגזרת נל"י/ה)
(2) מדפסת – שורש ומשקל השאר – שאילה מלועזית
(3) סרט – שורש ומשקל השאר - שאילה מלועזית
37. אווירון (כלי) – השאר הקטנה
38. (1) ראינוע (הלחם) (2) כריזמה, (שאילה מלועזית)

תרגיל - צמ' 295

39. א. שורש ומשקל: חברת, הזדמנות, תחרות, מפעל, סיוע, קהילה, תזמון, מהדורה
ב. בסיס וצורן סופי: כלכלן, ממשלתי, זהות, יהודית
ג. הלחם: פלדלת, שחמט
(פלדה + דלת, שחמט מקורו בפרסית. שח = מלך + מט = מת. מילה נרדפת – אישקוקה)
ד. שאילה מלועזית: סלון, סטייק, טוסטר, דיסק, גרפולוג, טלוויזיה
ה. הזדמנות, סיוע, תזמון
40. הקראה – נל"א השאר – נל"י/ה
41. א. מכללה, מקום
ב. שבתון, כפרית, פיזיקאי
ג. סמסטר (פיזיקאי - הבסיס לועזי – פיזיקה + סיומת פאי)

42. (1) לגיטימי – שאילה מלועזית / בסיס וצורן סופי (לציון שם תואר), השאר - הלחם
 (2) משעול- שורש ומשקל השאר – הלחם
 (3) מגרש – שורש ומשקל השאר – הלחם (אי + פה, לו + לא, הי + כאן)
 (4) מנעד – הלחם (מן + עד = טווח צלילים שניתן לשיר או לנגן), השאר – שורש ומשקל

43. (1) עלבון – שורש ומשקל השאר – בסיס וצורן סופי
 (2) מידעפון – הלחם (מידע + טלפון) השאר – שאילה מלועזית
 (3) ילדותי- בסיס וצורן סופי השאר - שורש ומשקל

44. א. בעלי מקצוע

ב. שורש ומשקל: צלם, מפיק

בסיס וצורן סופי: תסריטאי, במאי, תפאורן

שאילה מלועזית: סאונדמן

45. א. שורש ומשקל: רעיון, סיפור, ביצוע, צליל

בסיס וצורן סופי: מקורי, אחראי, איכות, ראשוני

ב. סיפור, ביצוע

תרגיל 1 צמ' 346 – צורני גזירה וצורני נטייה

המשמעות		דרך הגזירה
1. א.	שם תואר	צבא + סי צורן גזירה
ב.	שייכות	הצבא שלי צורן נטייה
2. א.	שם תואר	קבוצה(ה) + תי צורן גזירה
ב.	שייכות	הקבוצה שלי צורן נטייה
3. א.	שייכות	המרכז שלהן צורן נטייה
ב.	בעל מקצוע	מרכז + סן צורן גזירה
4. א.	שם תואר	ילדות + סי צורן גזירה
ב.	שייכות	הילדות שלי צורן נטייה
5. א.	שייכות	החדר שלהן צורן נטייה
ב.	בעל מקצוע	חדר + סן צורן גזירה

א.	6.	שם תואר	מחקר + קי	צורן גזירה
ב.		שייכות	המחקר שלי	צורן נטייה
א.	7.	שייכות	השנה שלי	צורן נטייה
ב.		שם תואר	שנ(ה) + תי	צורן גזירה
א.	8.	בן דוד	דוד + קן	צורן גזירה
ב.		שייכות	הדוד שלהן	צורן נטייה
		או: בן דוד	או: דוד + קן	צורן גזירה
א.	9.	שייכות	העתיד שלי	צורן נטייה
ב.		שם תואר	עתיד + קי	צורן גזירה
א.	10.	שייכות	התחקיר שלהן	צורן נטייה
ב.		בעל מקצוע	תחקיר + קן	צורן גזירה
א.	11.	שייכות	הדגל שלהן	צורן נטייה
ב.		בעל מקצוע	דגל + קן	צורן גזירה
א.	12.	שם תואר	סמכות + קי	צורן גזירה
ב.		שייכות	הסמכות שלי	צורן נטייה
א.	13.	שייכות	המצפון שלי	צורן נטייה
ב.		שם תואר	מצפון + קי	צורן גזירה
א.	14.	שייכות	המקום שלי	צורן נטייה
ב.		שם תואר	מקום + קי	צורן גזירה
א.	15.	שם תואר	תורה + ני	צורן גזרה
ב.		בעלת תפקיד	תורני + ת	צורן נטייה
ב.		תפקיד	תור + קן	צורן גזרה
א.	16.	בעל תפקיד	תורן + קית	צורן נטייה
ב.		שייכות	תור + קן	צורן גזירה
א.	17.	שייכות	התור שלהן	צורן נטייה
א.	17.	שייכות	השפה שלי	צורן נטייה
ב.		שם תואר	שפ(ה) + תי	צורן גזירה
א.	18.	שייכות	המפלגה שלי	צורן נטייה
ב.		שם תואר	מפלג(ה) + תי	צורן גזירה

תרגיל 2 צמ' 347

1. א. **צורן גזירה**: עקרוני, הדרגתי, צבעוני, ססגוני
צורן נטייה: ספרי, צערי
- ב. **שתי הקבוצות**: איכותי, כמותי, הפגנתי, קיומי
שם תואר
- ג. דוגמאות: איכותי - 1. זהו מוצר איכותי (צורן גזירה)
2. איכותי תעמוד לי במבחנים הקשים. (צורן נטייה)
קיומי - 1. כל הדרוש לקיומי מצוי ברשותי. (צורן נטייה)
2. מים ומזון הם צורך קיומי לכל חי. (צורן גזירה)

2. א. **צורן גזירה** : אין מילה שיש בה רק צורן גזירה.
צורן נטייה : בדרנית = בדרן (משקל) + סית לציון נקבה

שתי הקבוצות :

רשמית = רשמי (צורן גזירה לציון שם תואר) + ת (צורן נטייה לציון נקבה)
 עקרונית = עקרוני (צורן גזירה לציון שם תואר) + ת (צורן נטייה לציון נקבה)
 שבועית = שבועי (צורן גזירה לציון שם תואר) + ת (צורן נטייה לציון נקבה)
 ספרנית = ספר + סן (לציון בעל מקצוע) + סית (צורן נטייה לציון נקבה)
 אישית = אישי (צורן גזירה לציון שם תואר) + ת (צורן נטייה לציון נקבה)
 גורלי = גורלי (צורן גזירה לציון שם תואר) + ת (צורן נטייה לציון נקבה)
 יומי = יומי (צורן גזירה לציון שם תואר) + ת (צורן נטייה לציון נקבה)

- ב. דוגמאות : הספרנית עובדת כל יום בשעות הבוקר. (צורן גזירה)
 זוהי מערכת שבועית. (צורן נטייה) לעומת זהו סידור שבועי.
 ג. דוגמאות : רשמית - 1. זוהי ארוחה רשמית. (צורן נטייה) לעומת זהו אירוע רשמי.
 2. הדובר פנה אל השר רשמית = באופן רשמי. (צורן גזירה)

3. א. (1) צורן גזירה = שם תואר
 (2) צורן נטייה = שייכות (האיש שלי)
 ב. (2) צורן גזירה + צורן נטייה – קבלן + סי - שם תואר + ת צורן נטייה לציון נקבה
 (3) צורן נטייה = בעלת מקצוע : קבלן + סית
 ג. שם תואר = אישי (1), קבלנית (2)
 שם עצם = אישי (2), קבלנית (3)

תרגיל 3

1. (1) **צורן גזירה** - משפט + סן לציון בעל מקצוע
 (2) **צורן נטייה** (המשפט שלהן נערך...)
 2. (1) צורן נטייה
 (2) צורן גזירה
 3. (1) חשמל (שם) + סי (צורן גזירה – שם תואר) + ת (צורן נטייה לנקבה)
 (2) חשמל + צורן גזירה סית = לציון כלי תחבורה
 4. (1) צורן גזירה - מרכז + סן לציון בעל מקצוע
 (2) צורן נטייה - המרכז שלהן (של התמורות)
 5. א. הצורן הוא סות המציין רבים
 ב. בכל המילים זהו צורן נטייה.

6. א. שם תואר
 ב. (1) פולִשְׁנִית – פולש + פן = צורן גזירה לציון בעל תכונה + סי צורן גזירה לציון שם תואר + ת צורן נטייה לנקבה.
- (2) מְקוּמָיִים – מקום + סי צורן גזירה לציון שם תואר + סים – צורן נטייה לרבים.
- (3) מְסַחְרִיּוֹת – מסחר + סי צורן גזירה לציון שם תואר + סות – צורן נטייה לרבות.
7. א. (1) צורן גזירה (לציון שם תואר)
 ב. משפט לדוגמה: באלבומי מופיעות תמונות רבות מתקופת ילדותי. (באלבום שלי...)
8. א. (1) צורן נטייה
 (2) צורן גזירה
 (3) צורן גזירה
 (4) צורן נטייה
 ב. משפטים לדוגמה:
 יש לו יצר הרסני. (צורן גזירה)
 כעסתי על עצמי. (צורן נטייה)

חלקי הדיבור

תרגיל 1 – צמ' 251

שם / שם פעולה	22.	שם מופשט	15.	שם פעולה / שם מופשט	15.	שם	8.	שם	1.
שם תואר, פועל	23.	שם הפועל	16.	שם הפועל	16.	שם, פועל	9.	פועל	2.
פועל, שם	24.	שם פעולה	17.	שם פעולה	17.	פועל	10.	פועל	3.
שם הפועל	25.	שם, פועל, שם תואר	18.	שם, פועל, שם תואר	18.	שם הפועל	11.	שם פעולה, שם	4.
שם פעולה	26.	שם / שם פעולה	19.	שם / שם פעולה	19.	שם	12.	פועל, שם (פעולה)	5.
שם פעולה / שם מופשט	27.	פועל	20.	פועל	20.	שם הפועל	13.	שם פעולה	6.
פועל	28.	שם פעולה	21.	שם פעולה	21.	שם תואר	14.	פועל	7.

שימושי הבינוני

תרגיל 2 - צמ' 252

א. חלקי הדיבר

1. שם תואר	8. שם	15. שם תואר	22. פועל
2. פועל	9. פועל	16. פועל	23. פועל
3. שם תואר	10. שם	17. שם תואר	24. שם תואר
4. שם	11. פועל	18. שם	25. שם תואר
5. פועל	12. שם תואר	19. שם תואר	26. פועל
6. שם תואר	13. שם	20. פועל	27. שם תואר
7. שם תואר	14. פועל / שם תואר	21. שם	28. שם

ב. הבניין

1. הפעיל	8. הופעל	15. פועל	22. קל
2. הפעיל	9. הופעל	16. פועל	23. הפעיל
3. הפעיל	10. פיעל	17. פועל	24. הופעל
4. התפעל	11. פיעל	18. פיעל	25. התפעל
5. התפעל	12. פועל	19. נפעל	26. התפעל
6. התפעל	13. פועל	20. נפעל	27. התפעל
7. הופעל	14. פועל	21. קל	28. התפעל

תרגיל 3

1. <u>הכבד</u> - שם תואר	<u>הרצים</u> - שם עצם	<u>רצים</u> - פועל	<u>מתקבל</u> - פועל
2. <u>מעניין</u> - שם תואר	<u>נערך</u> - פועל	<u>קוראים</u> - שם עצם	<u>קוראים</u> - פועל
3. <u>היוצרים</u> - שם עצם	<u>מוצגים</u> - פועל	<u>יוצרים</u> - פועל	
4. <u>מפחידים</u> - שם תואר	<u>מתלהטים</u> - פועל	<u>נוכחים</u> - שם עצם	<u>מתגלגלים</u> - פועל
5. <u>מכילה</u> - פועל	<u>מתקדמות</u> - שם תואר	<u>מעוניינים</u> - שם עצם	<u>מופלאים</u> - שם תואר
6. <u>מתאים</u> - פועל	<u>משתמשים</u> - שם עצם	<u>מספק</u> - פועל	<u>מיוחדת</u> - שם תואר
7. <u>מתמידה</u> - שם תואר	<u>מרצה</u> - שם עצם	<u>מרתקת</u> - שם תואר	
8. <u>מדריך</u> - שם עצם	<u>מדריך</u> - פועל	<u>מעניינת</u> - שם תואר	<u>מסקרנת</u> - שם תואר
9. <u>מבקר</u> - שם עצם	<u>מייעץ</u> - פועל	<u>משלהב</u> - פועל	<u>מציג</u> - פועל
			<u>מתעתע</u> - שם תואר

10. כעסו – שם עצם*   מתפרץ - פועל   חש - פועל   מאיימת - שם תואר
11. המפקחים - שם עצם   מפקחים - פועל
12. מטרידות - פועל   מתערב - פועל   המתבגר - שם תואר   המתבגר – שם עצם   מסתגר - פועל
13. מתכנני – שם עצם   מתכננים - פועל   מציעים - פועל   הנוהגים – שם עצם   ממונע - שם תואר
14. מגלים - פועל   מגלים - פועל   ממונעים - שם תואר   התופסים - פועל
- * כעסו – שם עצם, אך לא בינוני
- מרתקים - שם תואר   משעממים - שם תואר